Τα Κάλαντα κι η Πρωτοχρονιά

Τα Κάλαντα ανήκουν στ' Αρχαιοελληνικά μας έθιμα, που οι ρίζες τους ανάγονται στα Ανθεστήρια. Ομάδες ατόμων πήγαιναν από σπίτι σε σπίτι ψάλλοντας μελωδικά άσματα για τον Διόνυσο. Στη Ρωμαϊκή εποχή συναντάμε τις "Καλέντες" γιορτές της αρχής κάθε σεληνιακού μήνα, που έδωσαν το όνομά τους στα Κάλαντα. Ο μύθος, μας αναφέρει, ότι κάποτε έπεσε στη Ρώμη μεγάλη πείνα, κι ανέλαβαν τρία αδέλφια τη σίτιση της πόλης. Ο Κάλαντος για τις πρώτες 12 μέρες του μήνα, που πήραν τ' όνομά του κι ονομάστηκαν Καλέντες, ο Νόνος για τις επόμενες 10 μέρες, που ονομάστηκαν Νόνες, κι ο Ειδός τις τελευταίες 8 μέρες, που ονομάστηκαν Ειδοί. Στο Βυζάντιο μετονομάστηκαν σε "Άσματα Αγερμού", όπου τριγύριζαν τα σπίτια οι "Μηναγύρται" τραγουδώντας για κάθε επερχόμενη εορτή, τ' ανάλογα τραγούδια, κρατώντας κρόταλα, και κουδούνια. Εμφανίζονταν και στις εορτές του Δωδεκαήμερου (Χριστούγεννα – Φώτα), στις Αποκριές, στο Πάσχα, στου Αγίου Ιωάννη, στου Αγίου Γεωργίου, στης Κοίμησης και στου Σταυρού.

Η **Πρωτοχρονιά** γιορτάστηκε το 45 π.Χ., για πρώτη φορά στην παγκόσμια Ιστορία την 1η Ιανουαρίου, σαν η πρώτη ημέρα του νέου έτους, καθώς το Ιουλιανό Ημερολόγιο άρχισε να εφαρμόζεται. Λίγο αφότου έγινε Ρωμαίος Αυτοκράτορας, ο Ιούλιος Καίσαρας, αποφάσισε ότι το παραδοσιακό Ρωμαϊκό Ημερολόγιο χρειαζόταν άμεσα ριζικές αλλαγές. Εισαγόμενο γύρω στον 7ο αιώνα π.Χ., το ρωμαϊκό ημερολόγιο προσπαθούσε ν' ακολουθήσει το σεληνιακό κύκλο, αλλά συχνά δεν κατάφερνε και τόσο καλά. Επιπλέον, το Ρωμαϊκό Σώμα, που ήταν υπεύθυνο για την επιτήρηση του ημερολογίου (pontifex), συχνά δεν έκανε καλή χρήση της εξουσίας του, προσθέτοντας μέρες στην αρχή του έτους, προκειμένου να επεκτείνει πολιτικούς όρους, ή να παρεμποδίσει εκλογές. Στο σχεδιασμό του νέου ημερολογίου, ο Καίσαρας ζήτησε την ενίσχυση του Αλεξανδρινού Αστρονόμου Σωσιγένη. Αυτός τον συμβούλεψε να απομακρυνθεί εξ ολοκλήρου απ' την ιδέα της παρακολούθησης του σεληνιακού κύκλου, και να ακολουθήσει το ηλιακό έτος.

Μ' αυτό τον τρόπο, το έτος υπολογίστηκε ότι αποτελείται από 365 και 1/4 ημέρες. Από την πλευρά του, ο Καίσαρας πρόσθεσε 67 ημέρες στο 45 π.Χ., κάνοντας έτσι το 46 π.Χ. να αρχίσει την 1η Ιανουαρίου και όχι το Μάρτιο. Επίσης, καθιέρωσε την επιπλέον μέρα στο τέλος του Φεβρουαρίου κάθε τέσσερα χρόνια, κρατώντας έτσι θεωρητικά αρτιότερο το ημερολόγιό του.

Λίγο πριν τη δολοφονία του το 44 π.Χ., ο Καίσαρας άλλαξε το όνομα του μήνα Quintilis σε Julius (Ιούλιος) προσδίδοντάς του τ' όνομά του.

Αργότερα, ο μήνας Sextilis μετονομάστηκε Augustus (Αύγουστος) απ' το όνομα του διαδόχου του.

Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα, ο εορτασμός της Πρωτοχρονιάς την 1/1 δε συνηθιζόταν (στην πράξη), ούτε καν απ' αυτούς, που έμειναν αυστηρά πιστοί στο Ιουλιανό ημερολόγιο. Ο λόγος έγκειται στ' ότι ο Καίσαρας, κι ο Σωσιγένης. απέτυχαν να υπολογίσουν σωστά το ηλιακό έτος ως 365,242.199 ημέρες, κι όχι 365,25 ημέρες. Τ' αποτέλεσμα ήταν να προστίθενται 11 λεπτά σε κάθε έτος, πράγμα. που συγκεντρωμένο το έτος 1000 μ.Χ. έφτασε τις 7 μέρες, και μέχρι τον Μεσαίωνα είχε αγγίξει τις 10 μέρες (15ος αιώνας).

Η Ρωμαϊκή Εκκλησία ενημερώθηκε γι' αυτό το πρόβλημα, και το 1570, ο Πάπας Γρηγόριος XIII ανάθεσε στον Ιησουΐτη αστρονόμο Christopher Clavius να ετοιμάσει ένα νέο ημερολόγιο.

Το 1582, το Γρηγοριανό Ημερολόγιο εφαρμόστηκε, παραλείποντας 10 ημέρες για εκείνο το έτος.

Από τότε, οι άνθρωποι σ' όλο τον κόσμο έχουν επιλέξει την 1η Ιανουαρίου για να γιορτάζουν την ακριβή άφιξη του νέου έτους.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ Σ' ΟΛΕΣ ΚΙ ΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΥ ΤΙΜΗΣΑΤΕ ΚΑΙ ΦΕΤΟΣ ΤΟ ΘΕΣΜΟ ΜΑΣ.

ΜΙΧΑΛΗΣ Γ. ΣΟΛΟΜΩΝΙΔΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ. του Ε.Μ.Σ.Α.Α.
http:// mikrasia.yparxi.com